

Nr 52.

Ankom till riksdagens kansli den 21 november 1939 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40, i vad propositionen avser anslag till statlig krigsförsäkring.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (Bil. 11; punkt 1; sid. 85—87) föreslagit riksdagen att till Statlig krigsförsäkring å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 50,000,000 kronor.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 4 september 1939 har *statens krigsförsäkringsnämnd* anfört följande:

Statens krigsförsäkringsnämnd hade hemställt, att nämnden måtte erhålla förordnande att å statens vägnar meddela sådan försäkring emot krigsrisk, som närmare omförmäldes i lagen den 10 mars 1939 om statlig krigsförsäkring m. m. Därest dylikt förordnande lämnades, syntes det erforderligt, att ett belopp ställdes till nämndens förfogande för att i fall av behov tagas i anspråk för uppfyllande av de förpliktelser, som genom denna försäkringsverksamhet komme att åvila nämnden. Huru stort anslag, som kunde vara erforderligt, vore ytterst svårt att avgöra. Vid förra världskriget räknades med att ett belopp av 50 miljoner kronor kunde vara erforderligt, men något bidrag från statens sida behöfve aldrig tagas i anspråk, då inkasserade premier täckte utgifterna och lämnade ett avsevärt överskott. Förhållandena nu vore emellertid väsentligt olikartade emot år 1914, då man knappast hade att räkna med de risker, som följde av flygbombardemang. Även i övrigt torde krigsriskerna numera få anses väsentligt större. Härtill komme, att de försäkringsbelopp, som nämnden redan i och med krigsutbrottet måste övertaga, bleve av en helt annan storleksordning än för 25 år sedan. De danska krigsförsäkringsorganen hade till säkerhet för sin verksamhet erhållit ett garantikapital av 120 miljoner danska kronor, varav för kasko 80 miljoner och för varor 40 miljoner. De risker, som statens krigsförsäkringsnämnd redan vid början av sin verksamhet måste övertaga, uppginge med säkerhet till flera hundra miljoner kronor, då praktiskt taget hela den svenska handelsflottan vore krigsutbrottsförsäkrad och de flytande varuskeppningarna även uppginge till högst väsentliga belopp. Då statens krigsförsäkringsnämnd emellertid icke för närvarande ansåge erforderligt, att ett större belopp än 50 miljoner kronor ställdes till förfogande, vore detta sålunda icke beroende därav, att nämnden ansåge givet, att större belopp icke kunde erfordras, utan fastmera därav att det icke kunde på något så när tillförlitligt sätt beräknas vilket belopp, som kunde behöva tagas i anspråk, och det angivna beloppet överensstämde med det, varmed man räknade vid världskriget 1914.

Utskottet.

Förevarande anslag är avsett att i fall av behov användas för fullgörande av förpliktelser, som åvila statens krigsförsäkringsnämnd på grund av meddelade försäkringar. Huruvida beloppet kan behöva tagas i anspråk beror självfallet främst på i vad mån influtna premier i verkligheten visa sig förmå täcka inträffade skador.

Vid sidan av förevarande framställning har Kungl. Maj:t i propositionen nr 53 framlagt förslag om ersättning till importörer för krigsförsäkringskostnader, förbundna med viss import, från anslag till allmänna utgifter för pris- och handelsreglerande åtgärder. Utskottet har i utlåtande nr 49 uttalat sig rörande sålunda förordad ersättning till vissa importörer liksom ock rörande en generell jämkning av premiesättningen vid den statliga krigsförsäkringen.

Under erinran härom får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statlig krigsförsäkring* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 såsom kapitalinvestering i fonden för förlag till statsverket anvisa ett reservationsanslag av 50,000,000 kronor.

Stockholm den 21 november 1939.

På första särskilda utskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gränebo, Åkerberg, Domö, Nilsson* i Malmö, *Johansson* i Fredrikslund, *Velander, Eriksson* i Ljusdal, *Wahlmark, Sjödahl, Sköldén, Andersson* i Riksö och *Ohlin*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock, Eriksson* i Stockholm, *Björklund, Svensson* i Grönvik, *Olsson* i Gävle, *Andersson* i Rasjön, *Anderson* i Norrköping, *Andersson* i Falkenberg, *Persson* i Falla, *Andersson* i Tungalsta, *Andersson* i Dunker och *Gustafson* i Dädesjö.
